

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6333/2021
04.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле-противтужене АА и мал. тужилаца ББ, ВВ и ГГ, које заступа мајка АА из ..., чији је пуномоћник Александар Радивојевић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ДД из ..., чији је пуномоћник Марија Јовановић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права и издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 281/21 од 02.06.2021. године, у седници већа која је одржана дана 04.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 281/21 од 02.06.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 175/19 од 17.02.2021. године, ставом првим изреке, мал. деца странака ББ, рођен ...2007. године, ГГ и ВВ обојица рођени ...2010. године поверени су мајци АА на самостално вршење родитељског права, ставом другим изреке уређен је начин одржавања личних односа мал. деце и оца, тако да се лични односи одвијају сваког другог викенда од петка у 19 часова до недеље у 19 часова, два пута недељно оне недеље када викендом не бораве код оца, а у складу са договором родитеља, половину летњег и половину зимског распуста, сваки други државни и верски празник наизменично, дан очевог рођендана и крсне славе и у другим терминима према договору родитеља, поштујући жеље, потребе и обавезе мал. деце, а на начин да ће отац преузимати и враћати мал. децу на адреси где она живе са мајком, осим уколико их узима или одводи у школу. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени ДД да на име доприноса за издржавање мал. деце плаћа месечно за мал. ББ износ од 600 еура, мал. ГГ износ од 500 еура и мал. ВВ износ од 500 еура, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, почев од 17.02.2021. године, као дана пресуђења па убудуће док за то постоје законски услови, исплатом на руке законске заступнице мал. деце, њихове мајке АА и то до 05.-ог у месецу за текући месец. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев за већи износ дечијег издржавања, за мал. ББ преко досуђеног износа од 600 еура до тражених 800 еура, за мал. ГГ и мал. ВВ преко досуђених по 500 еура до тражених по 600 еура месечно, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, те у делу којим је тражено да се тужени обавезе да доприноси издржавању мал. деце почев

од 07.02.2019. године као дана подношења тужбе, до 17.02.2021. године као дана пресуђења. Ставом петим изреке, одбијен је противтужбени захтев ДД да се малолетна деца њему повере на самостално вршење родитељског права, уреди модел виђања мал. деце са мајком на предложени начин и обавезе мајка деце на плаћање доприноса издржавању мал. ББ износом од 15.000,00 динара, мал. ГГ износом од 12.000,00 динара и мал. ВВ износом од 12.000,00 динара месечно. Ставом шестим изреке, одређена је привремена мера да се мал. деца поверавају мајци на негу, чување и васпитавање и ставом седмим изреке привремена мера којом је уређен начин одржавања личних односа мал. деце са оцем на начин наведен у том ставу изреке, са трајањем привремених мера до правноснажног окончања поступка и дејством правноснажног решења о извршењу. Ставом осмим изреке, одбијен је предлог за одређивање привремене мере којом је тражено да се обавезе тужени на плаћање доприноса издржавању мал. деце износима наведеним у том ставу изреке. Ставом деветим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 281/21 од 02.06.2021. године, потврђена је наведена првостепена пресуда у делу којим је одлучено да мајка самостално врши родитељско право, уређен начин одржавања личних односа деце са оцем и делу којим је отац обавезан да издржавању деце доприноси плаћањем месечно за мал. ББ износа од 500 еура, за мал. ГГ износа од 400 еура и мал. ВВ износа од 400 еура, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, почев од 17.02.2021. године па убудуће, исплатом до 05.-ог у месецу за текући месец законској заступници мал. деце АА. Преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу ставу трећег изреке, одбијањем захтева за дечије издржавање за мал. ББ, мал. ГГ и мал. ВВ за по још 100 еура месечно у динарској противвредности почев од 17.02.2021. године до исплате. Одбијен је као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у делу којим је одлучено о висини обавезе издржавања, тужени ДД је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност другостепене пресуде у побијаном делу, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11... 18/2020) у вези члана 202. Породичног закона, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није предвиђена као разлог због којег се ревизија може изјавити, према члану 407. став 1. ЗПП. Другостепени суд је оценио битне жалбене наводе за одлуку о дечијем издржавању и о томе правилно одлучио, те је поступио у складу са одредбом члана 396. став 1. ЗПП. Неприхватљиви су наводи ревизије да хитност у поступању другостепеног суда доводи у сумњу законито поступање тог суда. Нарочита хитност поступка у спору ове врсте прописана је у члану 280. Породичног закона, те ставом трећим прописано да је другостепени суд дужан да донесе одлуку у року од 15 дана од дана када му је достављена жалба.

Према утврђеном чињеничном стању, АА и ДД имају троје заједничке мал. деце рођене у ванбрачној заједници, мал. ББ, који је рођен ...2007. године и близанце ГГи ВВ који су рођени ...2010. године. Родитељи деце живе одвојено, у 2014. години закључили су споразум о заједничком вршењу родитељског права, али је временом заједничко вршење родитељског права испољило слабости и више не одговара најбољем интересу мал. деце, што је био разлог покретању судског поступка у ком су уређена питања самосталног вршења родитељског права од стране мајке са којом деца живе и одржавања личних односа деце са оцем по моделу који одговара узрасту, потребама и интересу деце, као и потребама и могућностима оца као родитеља мотивисаног да са децом одржава однос блискости и подршке. У погледу обавезе издржавања мал. деце испитане су и утврђене прилике на страни оба родитеља и потребе деце понаособ.

Утврђено је да је мајка деце запослена у ... са зарадом од око 60.000 динара месечно, да са децом живи у стану у ... који је њено власништво, површине 75м², за који сноси режијске трошкове од око 17.500 динара месечно и годишњи порез 6.500,00 динара, порез за кућу у ... плаћа око 12.000 динара и поседује аутомобил „...“ 2009. годиште.

Тужени остварује редовна месечна новчана примања по основу приватне и државне пензије у ... у укупном износу од 2.985 еура, у ... живи у стану површине 116м², власник стана је његов син ЂЂ, режијски трошкови за овај стан износе око 30.000 динара месечно и порез годишње 80.000,00 динара. Тужени у свом власништву има два стана у ..., један површине 94м² који издаје уз месечну закупнину од 130.000,00 динара и други површине 72м² који не издаје, сувласник је у ½ дела непокретности у ..., стана површине 76м² који користи његова бивша супруга и стана од 100м² који користи његов син ЂЂ. Власник је аутомобила „...“ 2018. годиште. Обавезу издржавања према другим лицима нема ни тужени, а ни мајка мал. деце.

Код таквог утврђења о приходима и имовинским приликама, другостепени суд је оценио да је тужени у могућности да износом у висини од 500 еура месечно доприноси издржавању мал. ББ, чији износ потреба на месечном нивоу по оцени суда износи 70.000 динара, а износом у висини од по 400 еура месечно да доприноси издржавању мал. ГГ и мал. ВВ, као деце истог узраста и обима потреба, оцењених да на месечном нивоу износе по 60.000 динара. Разлику до потребног износа средстава за издржавање деце дужна је да обезбеди мајка. Обавеза издржавања у наведеним износима тече од 17.02.2021. године. Обавеза се има испуњавати исплатом новца законској заступници мал. деце. У образложењу побијане пресуде другостепени суд се позвао на одговарајуће норме Породичног закона.

По оцени Врховног касационог суда, ревизија туженог није основана у оспоравању правилности примене материјалног права.

Оба родитеља имају законску обавезу издржавању заједничке мал. деце, а сразмера учешћа у издржавању условљена је могућностима на страни једног и на страни другог родитеља. Имовинске прилике родитеља, њихови приходи и могућности за остварење прихода од рада и имовине, утичу на оцену о могућностима сваког родитеља понаособ да учествује у издржавању заједничке деце. Према околностима које су утврђене, и по оцени Врховног касационог суда имовински и приходовни потенцијал туженог омогућује да месечним износом динарске противвредности 500

еура за сина узраста 13 година и износима од по 400 еура у динарској противвредности за двојицу синова узраста 11 година, учествује у њиховом издржавању, без опасности да се тиме угрози његова лична егзистенција. Тужени нема судски установљених других обавеза издржавања. Таквих обавеза нема ни мајка деце, чија је зарада знатно нижа од прихода туженог, обим имовине мањи, а тиме и материјалне могућности неповољније.

Обавеза туженог као дужника издржавања, одређена је у новцу на основу члана 161. став 1. Породичног закона, у складу са критеријумима прописаним чланом 160, а у висини којом треба да се омогући најмање такав ниво животног стандарда за мал. децу какав ужива родитељ дужник издржавања, како налаже одредба члана 162. истог Закона. Код оцене о могућностима дужника издржавања суд узима у обзир чињенице о његовим редовним приходима и имовини, приходима од имовине и приходима које пропушта да оствари, као и о његовим личним, здравственим, стамбеним и егзистенцијалним потребама.

Неосновано се ревизијом оспорава оцена суда о могућностима туженог да досуђеним износима доприноси издржавању тројице мал. синова, потенцирањем његових трошкова и новчаних обавеза. Обавеза издржавања према малолетној деци је приоритетна (члан 154. став 1. Породичног закона) и њој се не могу подредити друга хтења и плаћања. Тужени живи у ..., где у власништву има два стана, а за становање користи синовљев стан који је веће површине. Износ његових трошкова становања је утврђен, с обзиром да је у питању издатак који погађа корисника стана. Станове у ... користе друга лица (пунолетни син и бивша супруга туженог). Висина прихода туженог и обим његове имовине, изван сумње омогућују издвајања за издржавање мал. деце у висини одређеној побијаном пресудом. На висину обавезе издржавања одређеног од 17.02.2021. године, не утичу ревизијски наводи о томе колико мал. деца проводе времена код туженог, с обзиром да је уређен начин одржавања личних односа као меродаван за период од 17.02.2021. године од којег датума тече судски наложена обавеза издржавања. Досуђеним износима издржавања обезбеђује се редован прилив средстава потребних за подмирење скупа редовних потреба мал. деце, над којима предност не могу имати путовања, летовања и зимовања са оцем и трошкови са тиме скопчани.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио да ревизија туженог није основана и одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа- судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић